

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Περίληψη πορίσματος

Πολίτες διαμαρτυρήθηκαν στον Συνήγορο του Πολίτη διότι οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ) δεν παρείχαν τις απαραίτητες πληροφορίες και διευκρινήσεις για τη δυνατότητα αμφισβήτησης των τεκμηρίων διαβίωσης. Οι πολίτες που θέλησαν να αμφισβητήσουν τα τεκμήρια δεν μπόρεσαν να το καταφέρουν και υποχρεώθηκαν να καταβάλουν φόρο για εισοδήματα που δεν απέκτησαν ποτέ.

Ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ότι η φορολογική νομοθεσία μπορεί μεν να προβλέπει τεκμήρια διαβίωσης για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος, απαραίτητη προϋπόθεση, όμως, για τη νομιμότητά τους είναι η δυνατότητα αμφισβήτησής τους από τους φορολογούμενους. Η δυνατότητα αυτή έχει θεσπιστεί νομοθετικά στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Ο Συνήγορος εστίασε την προσοχή του σε δύο κατηγορίες πολιτών για τις οποίες –λόγω ειδικών συνθηκών- προκύπτει αυξημένη υποχρέωση πληροφόρησης σχετικά με τη δυνατότητα αμφισβήτησης των τεκμηρίων, τους κατοίκους εξωτερικού και τους πολίτες που δεν είχαν εισοδήματα (ή είχαν πολύ χαμηλά εισοδήματα) τα τελευταία έτη και για το λόγο αυτό δεν κατέβαλλαν φόρους. Από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η ανεξάρτητη αρχή διαπιστώθηκε έλλειμμα πληροφόρησης των πολιτών τόσο σε επίπεδο ΔΟΥ όσο και Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ), καθώς και άρνηση ή ανεπαρκής καθοδήγηση από πλευράς αρμοδίων υπαλλήλων.

Δεδομένης μάλιστα της δυσμενέστατης οικονομικής συγκυρίας που διανύει η χώρα, η διοίκηση όφειλε να έχει επιδείξει ιδιαίτερη ευαισθησία και να έχει προβεί με όλα τα μέσα (ηλεκτρονικά, έντυπα) που έχει στη διάθεσή της και με αυξημένη επιμέλεια στη διασφάλιση της πλήρους ενημέρωσης των φορολογούμενων για τη δυνατότητα αμφισβήτησης των τεκμηρίων διαβίωσης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πόρισμά του προτείνει:

α) το υπουργείο να πληροφορεί μέσω του διαδικτυακού τόπου του και να ενημερώνει μέσω του Τύπου πριν την κατ' έτος υποβολή των φορολογικών δηλώσεων,

β) να αναγράφονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις αμφισβήτησης της αντικειμενικής δαπάνης και μείωσης ή / και διαγραφής του αναλογούντος φόρου, και

γ) οι ΔΟΥ να καθοδηγούν επαρκώς τους φορολογούμενους πολίτες.